

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
Registraturet	
Ink.	2015 -10- 0 1
Dnr:	149-1490/2015
Till:	RVL

Justerat 2015-09-24**Åsa Lindhagen (MP) och Andrea Ström (M)****§ 18****Införandet av ett system för prova-på-studier för personer med försörjningsstöd**

Dnr 3.1.2-274/2015

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner delvis förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Socialnämnden förordar att ett system för prova på-studier ska införas i enlighet med förvaltningens förslag Alternativ 3, med ändring av de särskilda skälen som ska vara uppfyllda för att en person ska komma i fråga för prova-på-studier enligt följande:

"Med särskilda skäl avses när andra möjligheter att komma in på arbetsmarknaden är prövade, det finns en stor osäkerhet om möjligheterna att fullfölja studierna och där studier ändå bedöms kunna öka möjligheten att få anställning."

(sida 7 och 8 i tjänsteutlåtandet)

3. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för vidare beredning i kommunfullmäktige.
4. Därutöver anför nämnden följande.

Socialtjänstens arbete med ekonomiskt bistånd utgår ifrån två uppdrag, att verka för att den enskilde så snart som möjligt och på lång sikt ska kunna försörja sig själv och att i väntan på att detta mål nås pröva rätten till försörjningsstöd. De insatser som socialtjänsten ger ska vara individuellt anpassade och ha som syfte att frigöra den enskilde individens resurser så att denne ska kunna bli självförsörjande.

För den som idag saknar grundskole- eller gymnasiekompetens finns få möjligheter att hitta ett arbete på den ordinarie arbets-

marknaden. Ett av de bästa sätten att stödja dessa människor till en egen försörjning är därför att motivera dem till studier.

En vuxen person som studerar bör i regel ha sin försörjning genom studiemedelssystemet. Samtidigt finns det en risk att en del personer som står långt från arbetsmarknaden känner oro inför att ta studielån och därför avstår från studier. Avsikten med det system för prova-på-studier som här föreslås är att ge människor i den situationen en möjlighet att under en kortare period prova studier på grundskole- eller gymnasienivå med syfte att stimulera och motivera till vidare studier med försörjning genom studiemedelssystemet.

För att uppnå det syfte som systemet för prova-på-studier har ser vi inte att alternativ 1 och 2 är förtjänstfulla. Därför föreslår vi att socialnämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och att förorda alternativ 3 i tjänsteutlåtandet, med följande ändring.

Det ekonomiska biståndet är del i samhällets yttersta skyddsnät. Därför ska möjligheten till att delta i prova-på-studier provas restriktivt. För att en person ska ha rätt till ekonomiskt bistånd under tiden denne deltar i prova-på-studierna måste särskilda skäl vara uppfyllda. Enligt förvaltningens förslag innebär sådana skäl bland annat att "alla andra möjligheter till att komma in på arbetsmarknaden är uttömda". Trots att deltagandet i prova-på-studierna ska provas restriktivt ser vi att den nämnda formuleringen ger allt för lite utrymme för socialtjänsten att medge en person att delta i studierna och samtidigt erhålla ekonomiskt bistånd. Därför föreslår vi att de särskilda skälen ska uttryckas enligt följande:

"Med särskilda skäl avses när andra möjligheter att komma in på arbetsmarknaden är prövade, det finns en stor osäkerhet om möjligheterna att fullfölja studierna och där studier ändå bedöms kunna öka möjligheten att få anställning."

Ärendet

Socialnämnden fick i uppdrag, i budget för 2015, att tillsammans med arbetsmarknadsnämnden skapa ett system för prova-på-studier för personer med försörjningsstöd.

Ekonomiskt bistånd är det yttersta skyddsnätet för den som inte själv kan tillgodose sina behov och där ingår att i första hand utnyttja alla möjligheter som finns, till exempel att söka studieme-

del. Förvaltningen bedömer att i en kommun utöka möjligheterna att med ekonomiskt bistånd studera på studiemedelsberättigade kurser utan att söka studiemedel, strider mot intentionen med ekonomiskt bistånd som yttersta skyddsnät. Att införa ett system med prova-på-studier på komvux utan krav på att söka studiemedel (lån+bidrag) från CSN (Centrala studiestödsnämnden) kan strida mot kommunlagen och kan vid en eventuell laglighetsprövning komma att upphävas.

I ärendet presenteras tre alternativ för prova-på-studier; dels att bistånd kan beviljas inom ramen för 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL), dels att bistånd i vissa fall kan beviljas inom ramen för 4 kap 2 § socialtjänstlagen (SoL).

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2 juni 2015.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden ska besluta enligt Miljöpartiets, Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Feministiskt Initiativs förslag.

Vice ordföranden Andrea Ström m.fl. (M) och tjänstgörande ersättaren IngaLill Persson (FP) föreslår att nämnden ska besluta enligt Moderaternas och Folkpartiets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt Miljöpartiets, Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Feministiskt Initiativs förslag.

Reservation

Vice ordföranden Andrea Ström m.fl. (M) och tjänstgörande ersättaren Inga-Lill Persson (FP) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialnämnden avslår förvaltningens förslag till beslut
2. Därutöver anför nämnden följande

Det finns en god intention i att sänka trösklarna för att stärka möjligheterna till studier för personer med försörjningsstöd. För oss i Alliansen är det en grundläggande inställning att se till varje individ och med en tydlig målsättning att bryta ett bidragsberoende för att kunna gå vidare till egen sysselsättning. När en per-

son får ekonomiskt bistånd ska det finnas tydliga och definierade motprestationskrav som syftar till jobb, praktik eller studier. Kraven ska vara utformade efter varje människas förutsättningar. Det ska alltid löna sig att arbeta och fler vägar in i jobb för personer som står långt från arbetsmarknaden behöver skapas.

Vi kan dock inte ställa oss bakom det aktuella ärendet och förslagen om att införa ett system för prova-på studier för personer med försörjningsstöd, så som de nu föreslås utformas. Precis som socialförvaltningen pekar på är ekonomiskt bistånd det yttersta skyddsnätet i samhället och ett kortsiktigt alternativ, vilket det enligt vår uppfattning fortsatt ska vara. Förslaget, som har sin bakgrund i den rödgrönrosa majoritetens uppdrag i budget för 2015 bedöms av förvaltningen kunna strida såväl mot andan i socialtjänstlagens förarbeten som mot kommunlagen och inte hålla vid en eventuell laglighetsprövning. Mot den bakgrunden kan vi inte ställa oss bakom förslaget, hur goda avsikterna med de föreslagna åtgärderna än är.

Stockholms stad erbjuder idag, i enlighet med de riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd som beslutades i maj 2014, olika möjligheter att studera. Däremot är det inte att ta ansvar för en stad att tvinga fram politiska förslag som inte är förenliga med lagstiftning eller intentionerna med det sociala skyddsnätet. Om ett sådant arbete ska ses över och genomföras måste det ske på väl genomarbetade grunder och rättssäkert. När det handlar om människors livssituation och vägar ur ett bidragsberoende ska stadens insatser alltid ske på lagliga grunder och med individens bästa i åtanke.

Vi anser också att ett sådant uppdrag inte givet ska arbetas fram inom socialnämndens ramar, utan ett arbete som bör ligga med huvudansvar på arbetsmarknadsnämnden och jobbtorgen.

Ersättaryttrande

Ersättarna Stina Bengtsson (C) och Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas och Folkpartiets förslag.

Vid protokollet

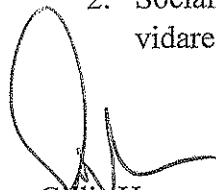
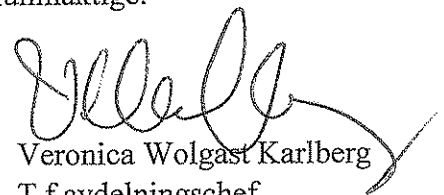

Lisbeth Westerlund
Sekreterare

Handläggare
Malin Eriksson
Telefon: 08-508 25 402**Till**
Socialnämnden

Införandet av ett system för prova-på-studier för personer med försörjningsstöd

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner för sin del förslaget i detta tjänsteutlåtande.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för vidare beredning i kommunfullmäktige.

Gillis Hammar
Förvaltningschef
Veronica Wolgast Karlberg
T f avdelningschef

Sammanfattning

Socialnämnden fick i uppdrag, i budget för 2015, att tillsammans med arbetsmarknadsnämnden skapa ett system för prova-på-studier för personer med försörjningsstöd.

Ekonomiskt bistånd är det yttersta skyddsnätet för den som inte själv kan tillgodose sina behov och där ingår att i första hand utnyttja alla möjligheter som finns, till exempel att söka studiemedel. Förvaltningen bedömer att i en kommun utöka möjligheterna att med ekonomiskt bistånd studera på studiemedelsberättigade kurser utan att söka studiemedel strider mot intentionen med ekonomiskt bistånd som yttersta skyddsnät. Att införa ett system med prova-på-studier på komvux utan krav på att söka studiemedel (lån+bidrag) från CSN kan strida mot kommunlagen och kan vid en eventuell laglighetsprövning komma att upphävas.

Nedan presenteras tre alternativ för prova-på-studier; dels att bistånd kan beviljas inom ramen för 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL), dels att bistånd i vissa fall kan beviljas inom ramen för 4 kap 2 § socialtjänstlagen (SoL).

Alternativ ett innebär att kortare tidsbegränsade kurser, som idag beskrivs i riktlinjerna, utökas i enlighet med följande tjänsteutlåtande. Kurserna utvecklas av jobbtorget och vuxenutbildningen och är inte studiemedelsberättigade. Ansökan om ekonomiskt bistånd prövas enligt 4 kap 1 §.

Alternativ två innebär att personer med försörjningsstöd har möjlighet att vid behov beviljas kompletterande ekonomiskt bistånd för studier på grundskolenivå eller i vissa fall på gymnasienivå på komvux. Bistånd beviljas under förutsättning att personen söker studiemedel (lån+bidragsdelen) från centrala studiemedelsnämnden (CSN). Ansökan om ekonomiskt bistånd prövas enligt 4 kap 1 §.

Alternativ tre innebär att personer med försörjningsstöd har möjlighet att påbörja studier på grundskolenivå eller i vissa fall på gymnasienivå på komvux. Bistånd kan beviljas i maximalt 6 månader och under förutsättning att personen söker bidragsdelen från centrala studiemedelsnämnden (CSN). Ansökan om ekonomiskt bistånd prövas enligt 4 kap 1 § SoL och avslås med anledning av att behovet kan tillgodoses genom studiemedel från CSN. Ansökan prövas sedan enligt 4 kap 2 § SoL där biståndet kan ges i enlighet med de av kommunfullmäktige beslutade principerna.

Förvaltningen föreslår därför att i första hand att utöka möjligheterna till studier för ej studiemedelsberättigade kurser i enlighet med alternativ 1, i andra hand att möjligheterna till att bevilja kompletterande ekonomiskt bistånd till personer som studerar med studiemedel utökas i enlighet med alternativ två och i sista hand att bistånd kan beviljas under vissa förutsättningar för komvuxstudier utan lån från CSN i enlighet alternativ tre.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats vid strategiska enheten inom Socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen. Synpunkter har inhämtats från juridiska avdelningen. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 19 augusti 2015.

Bakgrund

Socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden har fått i uppdrag, i kommunfullmäktiges budget för 2015, att skapa ett system för prova-på-studier för personer med försörjningsstöd.

Idag erbjuds möjligheter till att studera enligt riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd, beslutade av kommunfullmäktige 2014-05-05, enligt följande:

- Tidsbegränsade kurser

Kurser som erbjuds inom ramen för de insatser som erbjuds arbetslösa där den sökande samtidigt söker arbete.

- Studerande som har familj

Kompletterande ekonomiskt bistånd kan beviljas till familjer med två vuxna *som båda saknar arbete*, där den ena personen studerar med fullt studiemedel och den andra uppfyller förutsättningarna för rätt till bistånd.

- Studerande under studieuppehåll

Ekonomiskt bistånd kan beviljas vid studieuppehåll på sommaren under förutsättning att personen har sökt feriearbete i god tid då inkomstbortfallet är en förutsebar situation.

- Yrkesvux

Yrkesvux är en särskild arbetsmarknadspolitisk satsning på yrkesinriktade kurser på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Arbetslösa kan beviljas kompletterande ekonomiskt bistånd under förutsättning att personen uppbär fullt studiemedel.

- Vid en akut situation

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till personer som studerar i de fall det uppstår en akut situation under terminen.

Grundläggande förutsättningar för att bevilja bistånd till studerande enligt gällande rätt

Ekonomiskt bistånd är det yttersta skyddsnätet för den som inte själv kan tillgodose sina behov. I *förarbetena* till socialtjänstlagen, prop. 2000/01:80 s. 93 ff., förtydligas begreppet "inte själv kunna tillgodose sina behov" enligt följande:

"I uttrycket "inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt" ligger bl.a. att den enskilde måste utnyttja alla de möjligheter som normalt står honom eller henne till buds och att söka alla andra former av bidrag som finns, såsom bostadsbidrag, studiebidrag och arbetslöshetsersättning. Den som har ekonomiska tillgångar måste först använda sig av dem innan försörjningsstöd kan komma i fråga. Den som kan arbeta är skyldig att söka

arbete. I skyldigheten att söka arbete inbegrips också en skyldighet att delta i verksamheter som anordnas för arbetslösa, kompetenshöjande verksamhet etc. Det är dock viktigt att betona att det alltid måste göras en individuell bedömning vid prövning av rätt till bistånd.”

I Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd, SOSFS 2013:1, framgår att vuxna studerande i regel bör ha sin försörjning genom studiestödsformerna.

Av socialtjänstlagen följer som huvudregel att rätten till försörjningsstöd endast finns, om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt. När det finns rätt till studiemedel har den enskilde normalt inte rätt att i stället få försörjningsstöd. Det är också viktigt att beakta att alla ska behandlas lika utifrån kommunallagens bestämmelser om likställighetsprincipen. Det krävs alltid en objektiv grund och sakliga övervägande för att utge en förmån även om detta sker med stöd av 4 kap 2 § SoL.

Hänvisning till studielån medför att en del som står långt från arbetsmarknaden och för vilka det på grund av särskilda individuella skäl finns stor osäkerhet om möjligheter att fullfölja studier eller inte alls påbörjar studier.

Förvaltningens förslag till system för prova-på-studier

Alternativ 1

Vilka ska omfattas?

Att riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd utökas vad gäller tidsbegränsade kurser i enlighet med följande förslag.

Prova-på-studier ska erbjudas en person som utifrån en individuell behovsprövning bedöms ha särskilda skäl till att studera. Med särskilda skäl avses när alla andra möjligheter till att komma in på arbetsmarknaden är uttömda och där studier bedöms kunna öka möjligheten att få anställning.

Studierna omfattar antingen skräddarsydda yrkesutbildningar som är en del av en arbetsmarknadsinsats eller en förberedande kurs för de som vill prova på vad det innebär att studera. Studierna är inte studiemedelsberättigade. Det kan omfatta deltids- eller heltidsstudier.

Planering

Planeringen om en person ska påbörja studier ska alltid genomföras tillsammans med jobbtorg och stadsdelsnämnden. Personen behöver

även delta i särskilt planerade aktiviteter på jobbtorget. I bedömningen behöver personens egen planering för sina studier och försörjning när tidsgränsen löpt ut ingå. Personen behöver informeras om under vilka förutsättningar som bistånd beviljas och vad som gäller när tidsgränsen har passerats.

Tidsgräns

Maximalt sex månader per person. Om studierna avbryts kan dessa återupptas, efter en individuell bedömning, upp till maximalt sex månader.

Om en person avbryter studierna

Rätten till bistånd provas månadsvis och om en person avbryter studierna utan att först samråda med jobbtorg och socialsekreterare på ekonomiskt bistånd kan detta leda till ett avslag.

Om en person avbryter sina studier och är i fortsatt behov av ekonomiskt bistånd behöver en ny planering upprättas för personen.

När tidsgränsen upphör

Om personen efter att tidsgränsen har passerat vill fortsätta studera har den inte längre rätt till bistånd för prova-på-studier utan är då hänvisad till att söka kurser som berättigar till studiemedel. För att ha rätt till bistånd behöver studierna avbrytas och en ny planering upprättas.

Om personen ingår i ett hushåll där de inte blir självförsörjande genom studiemedel gäller samma regler som för övriga studerande som ingår i ett hushåll.

Rätten till bistånd

Biståndet provas och utbetalas månadsvis under förutsättning att det är visat att den enskilde fortfarande bedriver studier och att tidsgränsen inte har passerats.

Biståndet beviljas i de fall följande förutsättningar är uppfyllda:

- Att alla andra möjligheter till arbete är uttömda och att studier bedöms vara en möjlighet för personen att komma in på arbetsmarknaden.
- Att personen i övrigt uppfyller förutsättningarna för att beviljas bistånd.

Beslut om bistånd

Bistånd beviljas enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Alternativ 2

Vilka ska omfattas?

Grundskolenivå:

Prova-på-studier kan erbjudas en person som saknar grundskoleutbildning och som utifrån en individuell behovsprövning bedöms ha särskilda skäl till att studera. Kompletterande ekonomiskt bistånd beviljas under förutsättning att personen har studiemedel (lån + bidrag). Med särskilda skäl avses när alla andra möjligheter till att komma in på arbetsmarknaden är uttömda, det finns en stor osäkerhet om möjligheterna att fullfölja studierna och där studier ändå bedöms kunna öka möjligheten att få anställning. Studierna ska avse komvuxstudier på grundskolenivå och kan omfatta deltid- eller heltidsstudier.

Gymnasienivå:

Prova-på-studier kan erbjudas en person som saknar gymnasieutbildning eller motsvarande och som utifrån en individuell behovsprövning bedöms ha särskilda skäl till att studera utan krav. Kompletterande ekonomiskt bistånd beviljas under förutsättning att personen har studiemedel (lån + bidrag). Med särskilda skäl avses när alla andra möjligheter till att komma in på arbetsmarknaden är uttömda, det finns en stor osäkerhet om möjligheterna att fullfölja studierna och där studier ändå bedöms kunna öka möjligheten att få anställning. Studierna ska avse komvuxstudier på gymnasienivå och kan omfatta deltid- eller heltidsstudier.

- Personer som är under 25 år ska ha uppburit försörjningsstöd och varit aktivt arbetssökande under minst 6 månader.
- Personer över 25 år ska ha uppburit försörjningsstöd och varit aktivt arbetssökande under minst 12 månader.

Planering

Planeringen om en person ska påbörja dessa studier ska alltid genomföras tillsammans med jobbtorg och stadsdelsnämnden. Personen ska även delta i särskilt planerade aktiviteter på jobbtorget. I bedömningen behöver personens egen planering för sina studier och försörjning när tidsgränsen löpt ut ingå. Personen behöver informeras om under vilka förutsättningar som bistånd beviljas.

Om en person avbryter studierna

Rätten till bistånd prövas månadsvis och om en person avbryter studierna utan att först samråda med jobbtorg och socialsekreterare på ekonomiskt bistånd kan detta leda till ett avslag.

Om en person avbryter sina studier och är i fortsatt behov av ekonomiskt bistånd behöver en ny planering upprättas för personen.

Rätten till bistånd

Biståndet prövas och utbetalas månadsvis under förutsättning att det är visat att den enskilde fortfarande bedriver studier.

Biståndet beviljas i de fall följande förutsättningar är uppfyllda:

- Grundskolenivå: Att personen saknar grundskolekompetens och att studierna är på grundskolenivå på Komvux.
- Gymnasienivå: Att personen saknar gymnasiekompetens och;
 - Personer som är under 25 år ska ha uppburit försörjningsstöd och varit aktivt arbetssökande under minst 6 månader.
 - Personer över 25 år ska ha uppburit försörjningsstöd och varit aktivt arbetssökande under minst 12 månader.
- Att alla andra möjligheter är uttömda till att komma in på arbetsmarknaden och att studier bedöms vara en möjlighet för personen att komma in på arbetsmarknaden.
- Att personen söker studiemedel (lån+ bidragsdelen) från centrala studiemedelsnämnden (CSN). Ekonomiskt bistånd beviljas till personer först när de har gjort sitt yttersta för att själv klara sin försörjning.
- Att personen i övrigt uppfyller förutsättningarna för att beviljas bistånd.

Beslut om bistånd

Bistånd beviljas enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Alternativ 3**Vilka ska omfattas?**Grundskolenivå:

Prova-på-studier kan erbjudas en person som saknar grundskoleutbildning och som utifrån en individuell behovsprövning bedöms ha särskilda skäl till att studera utan krav på att söka studielån under maximalt sex månader. Med särskilda skäl avses när alla andra möjligheter till att komma in på arbetsmarknaden är uttömda, det finns en stor osäkerhet om möjligheterna att fullfölja studierna och där studier ändå bedöms kunna öka möjligheten att få anställning. Studierna ska avse komvuxstudier på grundskolenivå och kan omfatta deltid- eller heltidsstudier.

Gymnasienivå:

Prova-på-studier kan erbjudas en person som saknar gymnasieutbildning eller motsvarande och som utifrån en individuell behovsprövning bedöms ha särskilda skäl till att studera utan krav på att söka studielån under maximalt sex månader. Med särskilda skäl

avses när alla andra möjligheter till att komma in på arbetsmarknaden är uttömda, det finns en stor osäkerhet om möjligheterna att fullfölja studierna och där studier ändå bedöms kunna öka möjligheten att få anställning. Studierna ska avse komvuxstudier på gymnasienivå och kan omfatta deltid- eller heltidsstudier.

- Personer som är under 25 år ska ha uppburit försörjningsstöd och varit aktivt arbetssökande under minst 6 månader.
- Personer över 25 år ska ha uppburit försörjningsstöd och varit aktivt arbetssökande under minst 12 månader.

Planering

Planeringen om en person ska påbörja dessa studier ska alltid genomföras tillsammans med jobbtorg och stadsdelsnämnden. Personen ska även delta i särskilt planerade aktiviteter på jobbtorget. I bedömningen behöver personens egen planering för sina studier och försörjning när tidsgränsen löpt ut ingå. Personen behöver informeras om under vilka förutsättningar som bistånd beviljas och vad som gäller när tidsgränsen har passerats.

Tidsgräns

Maximalt sex månader per person. Om studierna avbryts kan dessa återupptas, efter en individuell bedömning, upp till maximalt sex månader.

Om en person avbryter studierna

Rätten till bistånd provas månadsvis och om en person avbryter studierna utan att först samråda med jobbtorg och socialsekreterare på ekonomiskt bistånd kan detta leda till ett avslag.

Om en person avbryter sina studier och är i fortsatt behov av ekonomiskt bistånd behöver en ny planering upprättas för personen.

När tidsgränsen upphör

Om personen efter att tidsgränsen har passerat vill fortsätta studera men inte söka studiemedel har den inte längre rätt till bistånd för prova-på-studier utan är då hänvisad till att söka studiemedel. För att ha rätt till bistånd behöver studierna avbrytas och en ny planering upprättas.

Om personen ingår i ett hushåll där de inte blir självförsörjande genom studiemedel gäller samma regler som för övriga studerande som ingår i ett hushåll.

Rätten till bistånd

Biståndet provas och utbetalas månadsvis under förutsättning att det är visat att den enskilde fortfarande bedriver studier och att tidsgränsen inte har passerats.

Biståndet beviljas i de fall följande förutsättningar är uppfyllda:

- Grundskolenivå: Att personen saknar grundskolekompetens och att studierna är på grundskolenivå på Komvux.
- Gymnasienivå: Att personen saknar gymnasiekompetens och;
 - Personer som är under 25 år ska ha uppburit försörjningsstöd och varit aktivt arbetssökande under minst 6 månader.
 - Personer över 25 år ska ha uppburit försörjningsstöd och varit aktivt arbetssökande under minst 12 månader.
- Att alla andra möjligheter är uttömda till att komma in på arbetsmarknaden och att studier bedöms vara en möjlighet för personen att komma in på arbetsmarknaden.
- Att personen söker bidragsdelen från centrala studiemedelsnämnden (CSN). Ekonomiskt bistånd beviljas till personer först när de har gjort sitt yttersta för att själv klara sin försörjning.
- Att det i nuläget bedöms som oskäligt att personen tar studiemedel eftersom det finns flera osäkerhetsfaktorer som kan medföra en risk för att studierna inte fullföljs. Om personen efter sex månader, fortfarande studerar enligt planeringen, står personen närmare arbetsmarknaden och bedöms därmed ha andra möjligheter att ta studiemedel och kunna återbetala dessa.
- Att personen i övrigt uppfyller förutsättningarna för att beviljas bistånd.

Beslut om bistånd

Rätten till bistånd provas först enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen och avslås med hänvisning till att behovet kan tillgodoses genom studiemedel från centrala studiemedelsnämnden.

Ansökan provas sedan enligt 4 kap 2 § socialtjänstlagen och kan beviljas bistånd under förutsättning att kriterierna för prova-på-studier enligt detta tjänsteutlåtande är uppfyllda.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Ekonomiskt bistånd är det yttersta skyddsnätet för den som inte själv kan tillgodose sina behov och där ingår att i första hand utnyttja alla möjligheter som finns, till exempel att söka studiemedel. Att i en kommun utöka möjligheterna att med ekonomiskt bistånd studera på studiemedelsberättigade kurser utan att söka studiemedel strider mot intention om ekonomiskt bistånd som yttersta skyddsnät. Förvaltningen bedömer att införa ett system med prova-på-studier på komvux utan krav på att söka studiemedel (lån+bidrag) från CSN

kan strida mot kommunlagen och kan vid en eventuell laglighetsprövning komma att upphävas.

Förvaltningen föreslår därför att i första hand att utöka möjligheterna till studier för ej studiemedelsberättigade kurser i enlighet med alternativ 1, i andra hand att möjligheterna till att beviljas kompletterande ekonomiskt bistånd för personer som studerar med studiemedel utökas i enlighet med alternativ två och i sista hand att bistånd kan beviljas under vissa förutsättningar för komvuxstudier utan lån från CSN i enlighet alternativ tre.

